ELIMU INAYOZINGATIA UMAHIRI
TATHMINI YA MWISHO WA MUHULA WA 3 2026

GREDI YA 5

KISWAHILI SHUGHULI ZA UTUNGAJI

MUDA: Dakika 40

JINA: _____NAMBARI YA AD: _____

SHULE: _____TAREHE: _____

MAAGIZO KWA WANAFUNZI

1. Soma kwa makini mada ya utungaji kabla ya kuanza kuandika.
2. Andika utungaji kuhusu **LIKIZO YANGU YA AGOSTI**
3. Panga mawazo yako kabla ya kuanza kuandika.
4. Utungaji wako uwe na **utangulizi, kiini na hitimisho** linalofaa.
5. Andika kwa kutumia sentensi kamili na zenye maana.
6. Panga mawazo yako katika aya zilizo wazi.
7. Tumia sarufi, tahajia na alama za uakifishaji kwa usahihi.
8. Tumia maneno ya kuvutia na yanayofaa kumwelezea rafiki yako wa dhati.
9. Andika kwa nadhifu na kwa uwazi.
10. Kagua kazi yako kwa makini na usahihishe makosa yoyote kabla ya kuikabidhi.
11. Usinakili kazi ya mwanafunzi mwingine.
12. Andika utungaji wako katika nafasi uliyopewa.

(Alama 20)

LIKIZO YANGU YA AGOSTI

HUU NDIO UKURASA WA MWISHO ULIOPIGWA CHAPA

ELIMU INAYOZINGATIA UMAHIRI
TATHMINI YA MWISHO WA MUHULA WA 3 – 2026

GREDI YA 5
KISWAHILI – SHUGHULI ZA UTUNGAJI

MADA: LIKIZO YANGU YA AGOSTI

JUMLA: ALAMA 20

MWONGOZO WA KUSAHIHISHA

Maelekezo ya Jumla kwa Mwalimu

1. Mwanafunzi asahihishwe kwa kuzingatia **ujumbe aliowasilisha na uwezo wake wa kutumia lugha**, si kwa kulinganisha utungaji wake moja kwa moja na mfano uliotolewa.
2. Kubali majibu mengine yoyote yenye mantiki yanayohusiana na mada.
3. Usikate alama mara mbili kwa kosa lilelile.
4. Makosa ya sarufi, tahajia na uakifishaji yatathminiwe katika maeneo yao husika.
5. Mwanafunzi anayetoa mawazo ya kipekee lakini sahihi apewe alama zinazostahili.
6. Mwanafunzi anaweza kuandika kuhusu shughuli mbalimbali alizofanya wakati wa likizo, mradi zibaki katika mada **"Likizo Yangu ya Agosti."**

1. MAUDHUI – ALAMA 10

Mwanafunzi anatarajiwa kueleza kwa mtiririko unaoeleweka kuhusu **likizo yake ya Agosti**.

Vipengele vinavyoweza kutuzwa

Kipengele cha Maudhui	Alama
Kutaja alikokuwa wakati wa likizo	1
Kueleza shughuli alizofanya wakati wa likizo	2
Kueleza watu aliokutana nao au aliokuwa nao	1
Kueleza mahali/mazingira aliyotembelea	1
Kueleza jambo la kuvutia au tukio aliloshuhudia	2
Kueleza alichojifunza au manufaa aliyopata wakati wa likizo	1
Kueleza jambo alilolifurahia zaidi na sababu yake	1
Kutoa hitimisho linalofaa kuhusu likizo yake	1
JUMLA	**10**

Kumbuka

Mwanafunzi **si lazima** ataje vipengele vyote vilivyoorodheshwa kwa maneno hayo hayo. Hoja nyingine sahihi zinazohusiana na mada zikubaliwe.

2. MPANGILIO WA MAWAZO – ALAMA 3

Kipengele	Alama
Utangulizi unaotambulisha likizo yake	1
Mawazo yamepangwa kwa mtiririko unaoeleweka	1
Hitimisho linalofaa	1
JUMLA	**3**

Mwanafunzi anayepanga matukio kwa mtiririko mzuri, kwa mfano **alichofanya kwanza, baadaye na mwisho**, aonyeshe uwezo mzuri wa kupanga mawazo.

3. SARUFI NA UUNDAJI WA SENTENSI – ALAMA 3

Tathmini uwezo wa mwanafunzi wa:

- Kutumia sentensi kamili na zenye maana.
- Kutumia maneno kwa usahihi.
- Kutumia viambishi kwa usahihi.
- Kutumia nyakati kwa usahihi.
- Kuunganisha mawazo kwa kutumia viunganishi vinavyofaa.
- Kuepuka makosa mengi ya kisarufi.

Mwongozo wa utoaji alama

Kiwango	Alama	Maelezo
Bora sana	3	Sentensi ni sahihi, zenye maana na makosa ni machache sana au hakuna.
Wastani	2	Sentensi nyingi ni sahihi lakini kuna makosa machache ya sarufi.
Anakaribia matarajio	1	Kuna makosa kadhaa ya sarufi na baadhi ya sentensi hazijakamilika vizuri.
Chini ya matarajio	0	Kuna makosa mengi ya sarufi yanayozuia uelewekaji wa ujumbe.

4. TAHajia – ALAMA 2

Tathmini:

- Kuandika maneno kwa tahajia sahihi.
- Kutumia herufi kubwa ipasavyo.
- Kuandika majina maalumu kwa usahihi.
- Kuepuka kuacha au kuongeza herufi zisizofaa.

Kiwango	Alama	Maelezo
Bora sana	2	Tahajia ni sahihi kwa kiwango kikubwa.
Inakubalika	1	Kuna makosa machache ya tahajia.
Chini ya matarajio	0	Kuna makosa mengi ya tahajia yanayoathiri uelewekaji.

5. UAKIFISHAJI NA USAFI – ALAMA 2

Kipengele	Alama
Matumizi sahihi ya alama za uakifishaji kama vile kituo, koma, alama ya kuuliza na herufi kubwa	1
Mwandiko mzuri, kazi safi na inayoeleweka kwa urahisi	1
JUMLA	**2**

MUHTASARI WA MGAWANYO WA ALAMA

Eneo la Tathmini	Alama
Maudhui	10
Mpangilio wa mawazo	3
Sarufi na uundaji wa sentensi	3
Tahajia	2
Uakifishaji na usafi	2
JUMLA	**20**

VIWANGO VYA UMAHIRI

Kiwango	Alama	Maelezo ya Utendaji
Muzidisha Matarajio	**16–20**	Mwanafunzi ameonyesha umahiri mkubwa. Mawazo ni mengi na yanahusiana vizuri na mada, yamepangwa kwa mtiririko mzuri na ametumia lugha, sarufi, tahajia na uakifishaji kwa usahihi mkubwa.
Kufikia Matarajio	**11–15**	Mwanafunzi ametimiza mahitaji makuu ya kazi. Mawazo yanaeleweka na lugha imetumika vizuri, ingawa kuna makosa machache.
Kukaribia Matarajio	**6–10**	Mwanafunzi anaonyesha uelewa wa mada kwa kiwango fulani, lakini ana mapungufu katika maudhui, mpangilio, sarufi, tahajia au uakifishaji.
Chini ya Matarajio	**0–5**	Mwanafunzi hajaonyesha uelewa wa kutosha wa mada. Mawazo ni machache, hayajaelezwa vizuri au hayahusiani na mada, na kuna makosa mengi ya lugha.

MFANO WA UTUNGAJI UNAOWEZA KUPATA ALAMA NZURI
LIKIZO YANGU YA AGOSTI

Likizo yangu ya Agosti ilikuwa ya kufurahisha sana. Baada ya kufunga shule, nilisafiri pamoja na wazazi wangu kwenda kuwaona babu na nyanya yangu kijijini.

Tulipofika kijijini, nilifurahia mazingira mazuri na hewa safi. Kila asubuhi nilimsaidia babu kulisha mifugo na kumwagilia mimea. Pia nilicheza na binamu zangu na kuwasaidia nyanya kufanya usafi wa nyumba. Siku moja tulienda mtoni na kufurahia kuona ndege na wanyama mbalimbali.

Jambo nililolifurahia zaidi ni kuwa pamoja na familia yangu. Nilijifunza kuwa ni muhimu kuwasaidia wengine na kutunza mazingira yetu. Likizo yangu ya Agosti ilikuwa nzuri sana na ningependa kuwa na likizo kama hiyo tena.

Kumbuka kwa mwalimu:
Mfano huu ni wa mwongozo pekee. **Mwanafunzi asitarajiwe kunakili mfano huu.** Utungaji wa mwanafunzi mwenyewe utathminiwe kulingana na mawazo, lugha na kiwango cha umahiri alichoonyesha.

FOMU YA KUREKODI ALAMA

Eneo	Alama za Juu	Alama za Mwanafunzi
Maudhui	10	_____
Mpangilio wa mawazo	3	_____
Sarufi na uundaji wa sentensi	3	_____
Tahajia	2	_____
Uakifishaji na usafi	2	_____
JUMLA	**20**	**____ / 20**

Kiwango cha Umahiri: _____

Jina la Mwalimu: _____

Sahihi: _____

Tarehe: _____